

Gedenck — Weerdige

ACTA MEMORIAE

Van

alle het gene, dat in kerckliken saecken sedert mijne
bedieninge in der kercken ende Gemeente toe
Harulbert ende Oostum sijn sijn
toegebragen.

Also sijn tredende in de bedieninge Des Predig-amptes Van
De Carppels Harulbert, ende Oostum, geen boeck
offte opteckeninge van kercklike saecken voormacht
gepastet, aldaer gebonden sijn. Dardoe, Van alle
weeringe saecken mij tot enen maete sijn onbekant
sijn, so sijn sijn Dit tegenwoordige boeck mij gekofft,
omme daer inne De voerbullende kercklike saecken
te verduyden op te schrijven, daermede oock Den
naekomelingen wat te voer gesiet is, niet moeste
onbekant sijn.

Johannes Schoonenborch. Eccles
in Harulbert, & Oostum.

Anno aera Christiana

M. DC. XXIII.

Handelingen van het Avontmael
Des heeren

Anno 1624

Des 10 Octobris op Sondag nae gedane predicatie met mr. Popen
hulpriest Schoonm, ende Jacob Jansz, Backer, alsoe Ouderlingen Der
Gemeente Jesu Christi in Gharlbert, ende Oostum gesprocken
aengesien het Avont-mael Des heeren gediende tot gedencken
ende sijnstet wot andere oorsaken, in sine gewone tijt geelbacht
in derselven Gemeente niet was gesoldy. Datmen wederomme om
goeder andang Desser saken mochte maeken tot sticlinge Der kerck
Christi an Desser plaats mochte maeken.

Hierop is met gemeyne advijs voer gert ingesien, Datmen op naest
Volgende Sondag, Wesende Des 17 Octobris Der Gemeente audienet
ende bekenet maeken solde omme over veer weckes daerom Des
heeren h. Avontmael te soldy, ende Datmen onder desse De Ledenaten
Der Gemeente moest solde visiteren omme de swarenheit so sich
mochte selven toegedrag te vernemen, ende te saken weder te leggen.

Den 17 Octobris in der kerck toe Gharlbert Der Gemeente voer
het eerste mael aengesien omme over veer weckes Des heeren h. Avont-
mael te soldy.

Des 24 Octobris in der kerck toe Gharlbert Der Gemeente voer het
tweede mael aengesien omme over twee weckes Des heeren h. Avontmael te soldy.

Des 31 Octob: in der kerck toe Oostum aengesien omme over veertien dagen
Dat Avontmael des heeren in der kerck toe Gharlbert te soldy mit
oock omme des vrydages te veer de proeff-predige te doen.

Des 7 Novemb: in der kerck toe Gharlbert voer de derde ende
kefte xijste aengesien omme over acht dagen het Avont-mael
Des heeren te soldy ende Des vrydages de proeff-predige te doen.

Des 3, 9, 10, ende 11 Novembris met de Ouderlingen geresolveert De Ledenmaten
Die gemaekte ende die ende der daer verrijt mist-verstandt waer
opgedaen, t'volghe ginge lichte Daeromvermits oock sommige andere pers.
soons bint De Gemeente amoesproech ende vermanet omme sich mede
ten d'esse des heeren te verhoeren, die ons dan moest alle goede
soepeninge gemaecte worden dat se tegens naesten maet daer toe
soepent salus worden.

Des 12 op vrij-dag De proeff-predige geday. Anno 1625
Des 17 Novemb. het Adventmael des heeren gesoldes bij denkerkens niet tegevalbarde
sint gelocht. Chas Montos met sijn bisschopvrouwe, item d'iche de bisschopvrouwe
van Roeloff Cornelis Weyer sijn wachter, ende sijn bisschopvrouwe
van sijn Lope door ander nootvache versindet. Eke Wilkens ende sijn
bisschopvrouwe Jachilla Woude omme sekeren oerfandis sich te absenteren
sint vermanet worden.

Des 7 Februarij met de Ouderlingen der Gemeente g'esproech, van
bequame tijt omme tot Adventmael des heeren te soldes, ende
is voer goet ingefing ~~des~~ op Don nachts, Sondaes nae d'acht
avondt Woensdae Des 6 Martij, t'welcke den Des g'esproech
solde bekant gemaect worden.

Des 13 Februarij in der kerck toe Grentwert aengedienet
omme op voorges: tijt Woensdae van die dag over die
Woerly des heeren, s. Advent maet te soldes.

Des 20 Februarij in der kerck toe Oostum aengedienet omme over d'acht
dages des heeren h. Adventmael te soldes.

Des 25 Februarij daer inbreck der dijck, de lande sijx over sal
niet veater sinte overloep, also dat geen volck van blitje konde
ten kercke koomen, is goet gevonden des volgendes sondaes goet
aankundinge van het Adventmael des heeren te soldes. Te die
sunder t'volghe de tijt van voertijn d'age voor dit schant te
diferens.

Des 6 Martij in der kerck toe Oostum Grentwert s'adinge resolute van
het opschortte omme dat Adventmael des heeren te soldes, t'volghe
bekent gemaect.

Des 13 Martij in der kerck toe Oostum t'volghe geday mit anderinge
van op die volgend Vrijdag Woensdae Des 19 De proeff predige te soldes
Des 18 op Vrijdag De g'esproech geday.

Des 20 het Adventmael des heeren gesoldes, alhier van sijn t'volghe, Hille Wilkens.
Des 21 het doel oerfent der Ledenmaten sint Weyers s'wand ontboden absont gelocht

Des 5 Junij op s'ingster-dag nae dat g'esproech der Ouderlingen g'esproech, t'alle
voor de eerste mael omme over d'acht dages tot Adventmael des heeren
te soldes. t'volghe oock d'volghe des volgendes dages op s'ingster
maandag in de kerck toe Oostum geday.

Des 12 Junij voor de tweede mael aengedienet omme over 19 dages des heeren
Adventmael te soldes, g'esproech toe Grentwert.

Des 17 Junij ten derde mael aengedienet omme over acht dages des heeren
Adventmael te soldes, g'esproech toe Oostum, mit aankundinge omme
op Vrijdag volgend Des 27 De proeff predige te soldes.

Des dingsdag / Woensdag / Dondersdag g'esproech ende sommige s'ingster
s'wand s'ide se s'ingster d'acht ontstas Weyers hangelocht.

Des Vrijdag De proeff predige geday

Des Sondaes Woensdae Des 26 Junij dat Adventmael des heeren ge
soldes, waer van rijet t'volghe, Jan Tennoet s'esproech
in Grentwert, ende Abel H. de bisschopvrouwe van Epke Wilkens
Grent oock in Grentwert.

Des 9 October met vaet ende advijs van Mr Lope, s'one Ouderling, in absentie
van der andere namelick Jacob Janby, toe Oostum aankundinge ge
dags van over voer Wokus des heeren Adventmael te soldes.

Des 16 October toe Grentwert aankundinge geday van over drie Wokus
des heeren h. Adventmael te soldes.

Des 23 octob toe Grentwert aengedienet van over 19 dages des heeren h. Advent
mael te soldes.

Des 30 Octob: toe Oostum affgekündigt van over achtē dages tot h. Advent-
mael te solden, ende daerover den volgenden vrijdag de proeff-predicatie
te doen.

Den 7 November des dijdag de proeffpredicatie gedaan.
In het visiteren is niet sonderling's voorgevallen, alsoom is Tjessje gaida
bij gelogentheit vermanet van eenige onoedontlijckheit in sijn loont, soer-
hemonda dat is sonbilus door hare opeladen sijnde sich niet wel-gelings sachte
daarin is betoet ende aangerijmt sich sonderder kleecklicheit te Willy Voorstij

Den 6 Novemb het Adventmael des heeren gesolden. Daar dan somme
van Oostum van Weges ansteltment des Waders sint affte verschonen,
gelijck oick de twee elde liden toe Garmbert alle Claes Montes met
Moij Amē sijn huisvrouw: Eijcke Wilkes met sijn huisvrouw Abel
sijn oock absent gelwest te Weges een accident van de roose in sijn been
ende sijn huisvrouw Weges swaer kranckheit: Ele Willens ende
sijn huisvrouw Jandilbe sijn oock niet wederomme toegelaten,
Sonne niet Moij niet betoet op aengarnde sijn onlijck loont, doort
gespaert.

Anno 1626

Des 15 Januarij in der kercken toe Oostum voor het eerste mael
aengedient omme over twee weken tot Adventmael des heeren
te solden.

Des 22 Januarij toe Garmbert affgekündigt van over
drie weken des heeren h. Adventmael te solden.

Des 29 Januarij toe Garmbert aengedient van over veertien dages
tot Adventmael des heeren te solden.

Des 5 Februarij toe Oostum affgekündigt van over achte dages des
heeren h. Adventmael te solden, ende daerover des naechten
vrijdag de proeff-predicatie te doen.

Des 10 op vrijdag de proeffpredicatie gedaan, ende bekant gemaket
enige personen so van niet tot de tafel des heeren vordes trecken
als, harmen binick met sijnhe sijn huisvrouw so van Noord-

Broek sijn niet met die Wooning gekomen, ende goede abstatie
van der Pastore ende kerckenwaert aldare vertoet. inigelijck
Cornelis Roeloffs ende Peterke sijn huisvrouw so van nijel
sijn aengemom, ende op ondersoek met sijn te ge lake.

Des 12 het Adventmael des heeren gesolden, daarvan absenteren Claes
Montes Weges lijvel krankheit, Ele Willens ende sijn huisvrouw
Jandilbe Weges oft gedaeste oorsake: Topco Tommes toe Oostum
oock van Weges inidende oorsake. It mode oock sox toe
getrede, De dienst maect van Writzer Liddens so Weges
Johs toe Basslo communiert, genant Janhens.

Des 30 Aprilis toe Oostum voor de eerste mael aengedient omme over veer
weken Wefende Lingher. Dit Adventmael des heeren te solden.

Des 7 Maj toe Garmbert voor de tweede mael affgekündigt omme over
drie weken tot Adventmael des heeren te solden.

Des 14 Maj overmit dat fik van dem synde in der dan niet weder te
sijn gekom, wat niet gepredigt, ende also oock geen affconding
gedan, Doel des volgenden Donerdag Wefende hemelvaert vercondigt
omme op Lingher des heeren Adventmael te solden, mit oock
omme den naechten veergaende vrijdag de proeffpredicatie te doen.

Des 21 Maj toe Oostum vercondigt omme over achte dages des
heeren Adventmael te solden, mit oock op volgenden vrijdag de proeff-
predicatie te doen.

Des 26 op vrijdag de proeffpredicatie gedaan.

Des 28 op Lingher, tot Adventmael des heeren gesolden. Daarvan sich
begalven Ele Willens met sijn huisvrouw in sijn geboort Amē
de weilde van sijn Claes Montes, ende Marckis de huisvrouw
van Claes Willens toe Oostum bijde van haren lieve sijnge

Den 13 Augusti ten eersten maal angediend van over vier weken
des heeren h. Avontmaal te Gelder. tot Gaarndert.

Den 20 Augusti ten tweeden maal angediend van over vier weken
het Avontmaal des heeren te Gelder tot Gaarndert.

Den 27 Augusti angediend van over ^{vier} weken des heeren h. Avontmaal
te Gelder tot Oostum.

Den 3 Septemb: angediend van over veertien dagen des heeren h. Avontmaal
te Gelder, inde op volgende d'ij daer de proeffpredige te doen

Den 7 Septemb: de proeffpredige gedaan.

Den 10 Oct: Avontmaal gehold alleen van mijes sijn begeer
Lidder Krijns predige met sijn huisspreuk sijn Jacobi
nimmant secht sijn absent betalou Elc Willemb met
sijn huisspreuk David om Welbekende redes ende
stipulies de huisspreuk van banus sinich drum die
in de krone is gehoft.

Den 17 Decemb: ten eersten maal angediend van over vier weken
des heeren h. Avontmaal te Gelder: tot Oostum.

Den 24 Decemb: ten tweeden maal angediend van over vier weken, des heeren
h. Avontmaal te Gelder: tot Gaarndert.

Den 31 Decemb: ten darden maal angediend van over veertien dagen
des heeren h. Avontmaal te Gelder: tot Gaarndert.

Den 7 Januarij ten vierden maal angediend van over acht dagen
des heeren h. Avontmaal te Gelder: tot Oostum. oock op des volgende
vrijdag des 12 Januarij de proeffpredige te doen.

Den 12 op vrijdag de proeffpredige gedaan, nad' die te voore enig partie
here quere hijel privat hithin in uientstap wang by gehoft.
heft sich van mijes tot de tuft des heeren te begroen gepraesentert
Cornellis Jan tot Gaarndert.

Den 19 het Avontmaal des h. geboort' daer sijn absent betalou Elc
Willemb met sijn huisspreuk Moij Amud Wed: van gal: Clas
Mauch weg olde doen ende swaer heit. Roeloff Comellis die
van sin seer op de stude uithes was. Jan Wol: van gal: Jans
Willemb weg swaer heit. Die oock nu in de stude uithes ende Elc te op

1027

Den 15 Aprilis tot Oostum van het eerste maal angediend van over vier
weken, veertien pingster dat Avontmaal des heeren te Gelder.

Den 22 Aprilis tot Gaarndert van het tweede maal angediend van
over ^{vier} weken des heeren h. Avontmaal te Gelder.

Den 29 Aprilis tot Gaarndert van het derde maal angediend van
over veertien dagen des heeren h. Avontmaal te Gelder, met oock
van op des naest voorgende vrijdag de proeffpredige te doen.
- elc nu te over bloot dy 3 Maij op dem waer te daer voerde galt.

Den 6 Maij tot Oostum van het laatste maal angediend
van op volgende sondag offte pingster daer des heeren h.
Avontmaal te Gelder, met oock op naest vrijdag de
proeffpredicatie te doen.

Den 11 Maij de proeffpredige gedaan.

Den 17 Maij des heeren h. Avontmaal gehold: daer van mijes begeer
huich Alc, met sijn huisspreuk Geer.

Den 16 Septemb: tot Gaarndert ten eersten maal angediend van over vier
weken des heeren h. Avontmaal te Gelder.

Den 23 Septemb: tot Gaarndert ten tweeden maal angediend van over vier
weken des heeren h. Avontmaal te Gelder.

Den 30 Septemb: tot Oostum ten darden maal angediend van over veertien
dagen des heeren h. Avontmaal te Gelder.

Den 7 Octob: tot Gaarndert ten vierden maal angediend van over acht
dagen des heeren h. Avontmaal te Gelder, met oock op aanstaende vrijdag
de proeffpredicatie te doen.

Den 14 Octob: de proeffpredicatie gedaan.

Den 19 Octob: Avontmaal des h. geboort' daer sijn geboort Moij Amud Wed: van gal: Clas
Mauch weg olde doen ende swaer heit. Roeloff Comellis die
van sin seer op de stude uithes was. Jan Wol: van gal: Jans
Willemb weg swaer heit. Die oock nu in de stude uithes ende Elc te op

Amo 1628
Des 6 Januarij van de 8ste maal aangedient om des 5. Adventmael over
vrijdag te Godes. Te Oostum.

Des 13. Januarij van de 11ste maal aangedient om over des 4. Vochts
des 5. Adventmael te Godes. Te Garmburt

Des 20. Januarij voor de derde maal aangedient van des 5. Adventmael
over des 4. Vochts te Godes. Te Garmburt

Des 27. Januarij voor de vierde maal aangedient om over des 4. Vochts
des 5. Adventmael te Godes met afdiening van de proeff-
prelike des vrydag vrydag des 1. Februarij te Godes. Te Oostum.

Des 3. Februarij of vrydag de proeff-predicatie godes

Des 3. Februarij des Adventmael des heeren gesels daer dan verspreide personen 10
siek bleef vrydag sinige saken onder die aetdelij, afgesloven.

Des 6. Aprilis aangedient van over des 4. Vochts des Adventmael des
heeren te Godes. Te Garmburt

Des 13. Aprilis laatste daer ten 11ste maal aangedient van over des
4. Vochts des heeren Adventmael te Godes. coeke te
Garmburt. 4. s. des 1. of laatste maendag coeke
te Oostum aangedient

Des 20. Aprilis te dardij maal aangedient van over vrydag des heeren
5. Adventmael te Godes. Te Garmburt.

Des 27. Aprilis des heeren 5. Adventmael te Godes daer van eenige
vrijdag siek afentover des 4. vrydag moegij geselt 3. s. s.
Maer van vrydag is toegelidij. Geest Jacobi.

Des 27. Aprilis te 4. aangedient van over vrydag des heeren Adventmael te
Godes met oock op vrydag volcomen des 2. Maij de proeffprelike te Godes.

Des 2. Maij de proeffprelike godes
Des 4. Maij des heeren Adventmael te Godes waer van eenige vrydag
gesloven. De 4. vrydag moegij geselt 3. s. s. Te Godes Garmburt
proeff overvrydag te Godes waer van eenige vrydag gesloven
Des van des 4. vrydag des 4. vrydag vrydag Geest Jacobi.

Des 10. Augusti de 8ste maal aangedient van over des 4. Vochts des heeren
5. Adventmael te Godes. Te Garmburt

Des 17. Augusti de 9ste maal aangedient van over des 4. Vochts des
heeren 5. Adventmael te Godes. Te Garmburt

Des 24. Augusti te dardij maal aangedient van over vrydag des heeren Adventmael
te Godes. Te Oostum.

Des 31. Augusti te vrydag maal aangedient van over vrydag des heeren Adventmael
te Godes met op volgendes vrydag des 1. Septemb. de proeffprelike te Godes.

Des 5. Septemb. de proeffprelike godes.

Des 7. Septemb. des Adventmael des heeren gesels. Daer van eenige personen 10
van vrydag sinige saken vrydag te Godes waer van eenige vrydag
10 van vrydag sinige saken vrydag te Godes. Met
van vrydag sinige saken vrydag te Godes. Te Godes

Des 28. Decemb. aangedient van over des 4. Vochts des heeren Adventmael te
Godes de 4. publicatie te Oostum

Amo 1629

Des 4. Januarij te Garmburt aangedient van over des 4. Vochts
des Adventmael des heeren te Godes.

Des 11. Januarij te Garmburt aangedient van over vrydag des
des Adventmael des heeren te Godes.

Des 18. Januarij te Oostum voor de vierde maal aangedient van over vrydag
des heeren Adventmael te Godes met oock op volgendes vrydag des 23. Jan. de proeffprelike te Godes.

Des 21. Januarij op dinst garmburt. Daer van eenige personen 10
van op volgendes dondag des Adventmael des heeren te Godes met oock de proeffprelike
op vrydag te Godes.

op vrydag des 23. de proeffprelike godes

Des 25. of dondag des Adventmael des heeren gesels daer dan
verspreide personen 10 van vrydag des onvrydag waer 10 oock
van vrydag vrydag vrydag des vrydag vrydag

Overzigt mijne commissie tot de correspondentie met de Synode van
Sint Hollandt doordien eerst int begin van de maand Julius gezonden
sinds Woensdag, maar daerna tot het einde van desolus is uitgezonden
sinds ^{afgek} Dinsdag de nae Hollandt verrijst ^{was ik} ~~sinds~~. Desolus nae
Wederomme uitgezonden tot in 7 laatste van Augusta ofte begin
van Septemb: hebbe ook daeromme geen order konne stellen om
het Avontmael des beery te solder, ende is also 7/8de ge-
differeert tot verrijsting van dese mijne Commissie ende
mijne wederkomst uit Hollandt.

Wederkomst sijnde te Sint, hebbe ook voort daerna
op den 10 Octob. tot Oostum voor de eerste maal aangedient van
over vier weken des beery 5. Avontmael te solder.

Den 17 Octob. tot Samstert publiceret van over drie weken des beery

5. Avontmael te solder.

Den 24 Octob. tot Samstert publiceret van over 14 dagen des beery

5. Avontmael te solder.

Den 31 October tot Oostum publiceret van over acht dagen des beery

5. Avontmael te solder end by volginge verrijsting te proutprezige te day

Den 5 Novemb. op Vrijdag de proutprezige zedus.

Den 7 Novemb: Des beery 5. Avontmael te solder, daer verrijsting
persoone weg, vanziet niet andere oorzake sijn van absenteert
van niet overste met communiceret tott Cornelis Janz
Baker, doordien voor den 12 tot ferret dat hij geboort
mits Lidmate der Gemeente gewest is, gelijck mij
de laatste tot ferret schijnt merkinge sijn tott.

Den 16 Januarij tot Oostum voor de eerste maal aangedient omme
over vier weken des beery Avontmael te solder.

Den 23 dito tot Samstert ten tweeden maal aangedient omme over
drie weken des Avontmael des beery te solder.

Den 30 dito tertio tot Samstert aangekündigt van over vier weken
des 5. Avontmael des beery te solder.

Den 6 Febr: tot Oostum voor de laatste maal aangedient van over acht
dagen des 5. Avontmael te solder.

Den 11 op Vrijdag daeran volgende de proutprezige zedus.

Ende nae dat eenige sijnverrijsting in de Gemeente voorgevallen
insonderheit tusschen Cornelis Janz onse Diaken ende Peter Janz Wier
bijgevoelt waren, daerop volgende Sondag verrijsting den 12 Febr:

des beery Avontmael gesoldert. Daer toe van Van Nijel sijn mede
bezoek tott Breucke Peters de bisschoppe van Luttien Reeloffs
op gesoldert, ende Luttien Timens.

Den 1 Maij tot Oostum ten dertien maal sijnverrijsting dat Avontmael des beery
over 4 weken te week op Sijghen te solder.

Den 8 Maij voor de twedden maal aangedient tot Samstert van over drie
weken des beery Avontmael te solder.

Den 15 tot dertien maal proclamert om over veertien dagen des beery Avontmael te solder.

Den 22 tot Oostum voor t'achte maal aangedient van t' Avontmael des beery over acht dagen te solder.
In confira merim te sondersing mit voorgevallen dan allere dat een ofte twee
persoone die sijn mit woensdag ten andere dat verleepe saddy tot verrijsting
sijn vermanet worden, ende ook braderlich verrijsting. Daerom is
Jantje Derich bisschoppe van Menelt Willerich also se eenige maal
van de tafel des beery sijn saddy absenteert, daerom aangeprooch
maet tott een oorzake Willy optubang. sal daer nae verrijsting
verrijsting woensdag.

Den 27 Maij de proutprezige zedus

Den 29 Maij des beery Avontmael allere t'weert oft drie personen
beery vermanen sijn van saddy ontoldet: die daerop aangeprooch
sijn worden. Van Nijel sijn tegehoed Geertje Janse bisschop
van Cornelis Janz Baker. ende Dierk Luyck sijn van
Ondewierum mit de woeninge verrijsting end alder Lidmate gesoldert